

Undersøgelse af forældres skolevalg i Brøndby Strand

Resumé af telefoninterviews

Primo 2024 gennemførte Autens en spørgeskemaundersøgelse for Brøndby Kommune om baggrunden for forældres skolevalg til deres børn. I forlængelse af undersøgelsen er der gennemført 6 telefoninterviews med udvalgte forældre. Der er valgt 3 forældre på Brøndby Strand Skole og 3 forældre, der har valgt en anden skole til deres barn.

Respondenterne er valgt ud fra, at de i spørgeskemaet lod til at have noget på hjerte – og at de havde accepteret at blive ringet op. Blandt forældre, der har valgt en anden skole til deres barn, er respondenter valgt ud fra at få repræsenteret de tre mest valgte andre skoler.

	Forældre til børn på Brøndby Strand Skole	Forældre, der har valgt andre skoler end Brøndby Strand
Antal respondenter	215	207
Antal respondenter, der har sagt ja til at blive ringet op	68	93
Kontaktet	3	3

Udgangspunktet for interviewene var at få konkrete billeder på "god kvalitet" – altså hvad opleves som god skole og gode trivselsmæssige rammer (eller det modsatte, hvis samtalen folder sig ud på den måde). Herfra har samtalen fulgt respondentens spor og tanker.

Vi har også spurgt til respondenternes ideer til at skabe momentum i lokale fællesskaber, som trækker ressourcestærke familier til – og/eller til kollektivt at turde satse på folkeskolen.

Endelig har vi spurgt til relevante kommunikationskanaler til at nå "fravælgerne" samt hvilke gode ideer respondenterne måtte have.

Nedenfor er hver af interviewene resumeret. Det er forsøgt at anonymisere fortællingerne ved at undlade brug af navn og køn. Hvert resumé er i sagens natur alene et udtryk for den pågældende respondents oplevelser og opfattelser. Disse er delt tillidsfuldt og åbenhjertigt i håbet om at bidrage til at belyse holdninger til skole og skolevalg og forhåbentligt bidrage til en god videre udvikling i Brøndby Strand.

1. Interviews med forældre til børn på Brøndby Strand Skole

1.1. Respondent 423

Kort om respondenteren: Forælder til to børn i indskolingen på BS

Kort fortalt: Det vigtigste for skolevalget er dygtige, omsorgsfulde lærere, hvilket respondenteren oplever, der er. Væsentlige elementer i god kvalitet handler om omsorg, ansvar og vedholdenhed i forhold til den enkelte elev – og støtte til forældrene omkring forældreopgaven, hvor der er brug for det. At man adresserer problematikker og bærer omsorgsfuldt og vedholdende igennem. I SFO-sammenhæng opleves god kvalitet som nærværende, initiativrige pædagoger, der sætter gang i ting sammen med børnene og vil samværet med dem, hvilket respondenteren synes mangler i Brøndby Strand Skoles SFO. Det blev indirekte adresseret, at man måske ikke altid føler sig lyttet til, eller at der kommer handling (måske bare tilbagemelding) på de input, man kommer med som engageret forælder.

Respondenteren er tilfreds med skolen. Det allervigtigste for skolevalget er lærerne. Respondenteren oplever, at de er dygtige og omsorgsfulde. "De skal blive ved med det, de gør." De må dog gerne blive bedre til at italesætte problematikkerne - også overfor forældrene. At adressere de ting, der er, og tage ansvar for det. Holde fast, holde ved, være tydelig. Der er brug for lærere, der kan være tæt på børn og forældre, kende dem godt, holde af børnene, følge dem gennem lang tid, vejlede og heppe på dem, give børnene sprog for det der er svært, så det ikke kommer ud i negativt sprog eller uhensigtsmæssig adfærd.

Respondenteren peger på, at skolen har en vigtig omsorgs- og opdragelsesopgave - både i skole og SFO. Der er mange ressourcetsvage forældre, så det er nødvendigt, at skolen og SFO'en tager en udvidet opgave på sig (hvad de også gør i stor stil, fornemmes det). Respondenteren synes i den forbindelse, at Det Sociale Pensum er et rigtig godt tiltag.

Respondenteren er ikke særlig tilfreds med SFO'en, hvor der savnes mere vokseninitiativ, så man som barn mærker voksne, der vil være sammen med én og tager initiativ til aktiviteter, da spilopperne let får plads, hvis ikke man har noget at tage sig til. Pædagogerne i SFO'en (med undtagelser) opleves alt for trætte - omend der har været nogle initiativer på det seneste. Forældre kan godt opleve, der er kaos i SFO'en, og at man ikke møder en voksen, der har snor i ens barn på en eller anden led. Det er respondenterens indtryk, at der sådan set er en god bemanding, men der savnes vilje og initiativ hos personalet.

Det er respondenterens, at skolereformen gjorde, at tiden er forsvundet, og opgaverne bliver for store - samtidig med at flere børn og unge har det sværere. Før tog man sig tid efter arbejde til at hjælpe hinanden med eleverne, ringe til forældrene om aftenen hvis nødvendigt, blive i kollegaens time og støtte op osv. Der var luft til at bruge sin tid mere fleksibelt efter de behov, der var. Når ikke skolen har luften til at løfte opgaven, bliver der også båret en større opgave med over i SFO'en, som kan være med til at tage kvaliteten ud af arbejdet der, fordi man måske skal håndtere for mange konflikter.

1.2 Respondent 98

Kort om respondenteren: Forælder til elev i udskolingen, som har gået der hele vejen igennem.

Kort fortalt: Familien føler sig rigtig heldige med hele deres forløb og er "så glade for skolen". Det altoverskyggende billede handler om, at mødet med engagerede, kærlige voksne med humør, overskud og glimt i øjet er helt afgørende for, at man føler, man er kommet et godt sted hen - og et sted, hvor man stadig har energi til andre børn, selvom nogle børn behøver lidt mere. Samtidig

har respondentens barn haft glæde af at følges med to kammerater fra vuggestue til udskoling, så man kender skolen, lærerne, klassens elever og forældre.

De fysiske rammer i Dyringsparken opleves hærgede og slidte – og eleverne ødelægger for meget. De må gerne lære at opføre sig ordentligt og passe bedre på tingene, for ellers er det rigtig svært for skolen at fremstå ordentlig. Skolen må gerne udfordre børnene mere fagligt, men det opleves ikke som et kardinalpunkt, da respondent og barn er glade for skolen og lærerne.

”Man hører så meget om den offentlige skole, men man må gøre sig sine egne erfaringer. Og vi blev bare slet ikke skuffede.”

Da børnene startede sammen i 0., havde de ”det mest fantastiske lærerteam” - lærer og hjælpelærer. Børnehaveklasselederen var det skønneste, rareste, mest hjælpsomme menneske – og havde været i faget længe (pensioneret nu). Havde sådan et drive – det er sådan en skolelærer skal være ifølge respondenten. ”Så sød og med en glad og fagligt rigtig god at motivere de små på”. Og hun tog fat i problemerne, når de opstod og tilretteviste de enkelte børn på gode måder, hvis de lavede noget, der var mindre heldigt.

Også en anden lærer i indskolingen gjorde indtryk med stort humør, entusiasme og glimt i øjet. Alt det, der behøves for at være en god lærer – én der elsker sit arbejde, selvom opgaven i Brøndby Strand godt kan være stor. Lærerne i 1.-3. klasse blev også oplevet som rigtig fine.

Familien var spændte på at skulle i overbygningen, og hvordan det vil gå. Også her er de godt tilfredse og har fået engagerede og dygtige lærere.

Men de fysiske rammer er ikke noget at råbe hurra for ifølge respondenten. Toiletterne er dagligt optagede af folk, der står og snakker og fylder, så man ikke lige kan komme på toilettet. Eleverne ødelægger også mange ting, hvilket slet ikke er i orden. ”Det var nærmest pinligt at se skolen sidst, jeg var der”. Det er vigtigt, at børn lærer, hvad der er rigtigt og forkert – og at opføre sig ordentligt.

Men ellers fungerer det fint.

Respondenten efterspørger lidt flere lektier. De bliver lavet i skoletiden, men eleverne kunne måske blive endnu dygtigere, hvis de blev udfordret lidt mere.

Respondenten reflekterer over, at man som forældre har en opgave med at holde fast i forældre-/klassefællesskaberne, som man gjorde mere af i indskolingen – og så at støtte op, når der er noget, uden at det skal være alt for tit og krævende. Det er vigtigt, man holder fast i at kende hinanden og se hinanden i forælderkredsen, for man har kendt hinanden længe og holder jo af folk.

Respondentens barn oplever i øvrigt meget støj og uro i timerne. Det er svært og udfordrende for lærerne og irriterende for de andre elever. Så der går noget tid med at få ro på. Og mange børn forstår ikke et nej.

Det er tydeligt, at respondenten er glad for skolen og ikke vil lade det negative dominere billedet – og at især skolestarten med fantastiske voksenkræfter har gjort et uudsletteligt indtryk.

1.3 Respondent 306

Kort om respondenter: Forælder til elev i indskolingen og kommende elev i 0. Har selv gået på skolen.

Kort fortalt: Respondenten har meget bevidst valgt den lokale skole og at investere i det lokale fællesskab – trods alle i daginstitution og på vejen vælger noget andet.

Kvaliteten opleves som rigtig god – gode lærere, rigtig høj faglighed (børnene lærer godt), lave klassekvotienter og ofte to lærere i klassen, så der er god støtte til børnene. Der opleves en enorm

stolthed hos de fleste af lærerne – det er en god lærergruppe. ”De lider selvfølgelig under en gammeldags indretning, men de brænder for lærergerningen.”

Trivslen er også god, og man er rigtig glad for de gode tilbud efter skole med Dyregården også.

Fravalget for andre forældre skyldes et rigtig dårligt ry, og at der er et hårdt sprog, mange børn fra svære baggrunde med en hård barndom, arbejdsløshed og en etnisk sammensætning, der ikke afspejler området og samfundet. Skolen gør en rigtig stor indsats med rigtig mange ekstra ressourcer det første skoleår. Mange vil gerne give det en chance. Men en del af de forældre, der gør det, vælger også at stoppe igen forholdsvist hurtigt. Forældrene flytter børnene, fordi det er for hårdt et miljø med episoder af voldsom karakter mod deres børn – og man føler måske ikke helt, at skolen får passet på ens barn.

Respondenten understreger, at det kræver en indsats hele systemet rundt, som retter sig mod, at Brøndby Strand Skolen er *skolen*. Man skal vise flaget så tidligt som muligt, for snakken starter allerede i mødregrupperne. Så alt fra sundhedsplejerske til vuggestuer, børnehaver, legepladser, babyrytmik, udflugter m.m. skal tænke skole med ind, så det er et sted, man lærer at kende, et sted man kommer som barn og forælder, et sted man bliver tryk ved – og et sted man måske også tager over og leger i weekenden.

Respondenten peger også på, at moderne læringsmiljøer og velvedligeholdte/nye rammer formentlig også vil være betydningsfuldt i forhold til nye forældre, når de skal vælge skole, da det fremstår trist og nedslidt. Miljøet både inde som ude er vigtigt, da gode uderum kan være steder for familier at bruge, så man får et tilhørsforhold til skolen.

Respondenten peger på, at det er vigtigt – og et langt sejt træk – at ændre narrativet, for det er de dårlige historier, der fylder, men der er også meget godt at sige om skolen. Men det er svært at ændre, når de ressourcestærke forældre ikke kommer eller hurtigt flytter deres barn igen.

Med elevsammensætningen er det svært at etablere det forældre- og classesammenhold, der er brug for. Nogle forældre er udfordret på sproget, og der er også en anden kultur omkring SFO, legeaftaler og fødselsdage, hvor det er svært at få fællesskabet op at stå. Respondenten gik selv på skolen, hvor blandingen af etnisk danske børn og børn med andre baggrunde var måske 50:50. I dag er den 20:80 eller 10:90. Det er et problem for forældresammenholdet.

2. Interviews med forældre, der har valgt andre skoler end Brøndby Strand

2.1 Respondent 14

Kort om respondenteren: Forælder til to børn, der begge startede på Brøndby Strand Skole, men nu går på Brøndby Vester. Har selv gået på Brøndby Strand Skole som barn.

Kort fortalt: Holdningen til Brøndby Strand Skole er meget ”sort” med respondentens egne ord. Respondenten peger meget entydigt på det, man kunne kalde børnekulturen som et stort problem, allerede fra børnene er helt små. Der bliver brugt et hårdt sprog og er en opførsel (herunder også fysisk), som ødelægger klassetrivslen, trygheden og gode børnefællesskaber – og børnenes forældre tager ikke fat i det, ser det ikke som deres opgave, og skolen står overfor en utrolig stor og svær opgave. Især på storeskolen er det indtrykket, at de voksne har virkelig svært ved at sætte sig i respekt overfor den hårde kerne af elever. Inklusion er gået alt for langt efter respondentens opfattelse.

Respondenten har i øvrigt kun positive ting at sige om skolens voksne. Respondenten peger på behov for en mere balanceret elevsammensætning og en meget tidlig indsats (dvs i dagtilbud) omkring sprog og værdier over for børnene og også overfor forældrene, så man både forbereder børnene bedre til at indgå ordentligt i børne- og skolefællesskaber og forældrene på forældrerollen, værdier og sprogbrug samt betydningen for fællesskabet.

Respondenten gør meget ud af at italesætte overfor egne børn, hvad der er ok og ikke ok, men oplever, at mange børn tilsyneladende ikke bliver vist på vej af deres forældre. Ved en konkret oplevelse i noget gruppearbejde på et forældremøde, blev respondenten meget overrasket over, at flere forældre mente, at børnenes (og deres barns) opførsel udelukkende var skolens ansvar, og at de ikke havde en rolle heri. Det var hovedet på sømmet.

Den problematiske elevkultur gav sig blandt andet også udslag i, at eleverne (i 0. klasse) låste lærerne ude af klasserummet og nogle forlod skolen for at gå i Lidl. Nogle forældre synes, skolen skulle have vagter – og tog ikke forældreansvar på sig. Det oplever respondenten som meget langt fra sine værdier og forestillinger om, hvad man lærer og får med hjemmefra: At man bliver på skolens område, opfører sig rimelig ordentligt og er en god kammerat.

Det er respondentens opfattelse, at der i skolen skal være langt større konsekvenser af dårlig adfærd – og helst også muligheder for ret akut at tage elever ud af klassen til fx obs-klasser. Inklusion giver store problemer for klassers og lærernes trivsel. Respondenten har hørt fra andre, der har børn på storskolen, at nogle elever ikke har lyst til at leve mere, fordi andre børn er så grove ved dem. Og der bliver ikke gjort noget eller nok ved det. Det handler om massiv mobning. En dreng bliver væltet ned af sin stol hver eneste dag. Måske siger lærerne noget, men det sker hver dag alligevel.

Respondenten fortalte, at da de hørte, at en elev på Bækkelund var stukket ned, kiggede de på hinanden og tænkte, at det er bare et spørgsmål om tid, før nogen har et våben med. Respondenten oplever elevkulturen meget rå og så langt fra sine værdier og det, de gerne vil give deres børn med på vejen.

Respondenten giver ellers udtryk for at være rigtig glad for de voksne på Brøndby Strand Skole – pædagoger og lærere. De gør en stor indsats og har rigtig meget at se til. Respondenten tænker, at det må være virkelig hårdt for dem.

Hvis tingene skal vendes, hvis den dårlige fortælling overhovedet kan ændres, opleves det nødvendigt med en bedre etnisk fordeling. Det vil også være nødvendigt, at inklusionsloven bliver fjernet, hvis ellers man kunne det – eller at man har færre børn i klasserne og tager børn ud i nogle andre tilbud, hvis det er nødvendigt. Der er også brug for mere konsekvens, når opførslen ikke er i orden.

Hvis man kan få vendt det, så skal der også gode historier ud at gå, da rigtig mange har mange dårlige oplevelser – både fra nu, men også fra egen skolegang, da de selv var elever. Adspurgt om ideer til kommunikationskanaler kunne skolen måske holde lejlighedsvist åbent hus for småbørnsfamilier, så man kan få en snak og en kaffe og opleve skolen. Generelt vil respondenten virkelig gerne byen, der har meget at byde på for familier og børn – men vil ikke byde sine børn en dårligt fungerende klasse på Brøndby Strand Skole, selvom man selvfølgelig også kan være heldig og få en god klasse.

2.2 Respondent 457

Kort om respondenterne: Forældre til to børn, hvor den ene går i indskoling på Ådalen og den anden snart starter.

Kort fortalt: Respondenten lægger vægt på, at børnene går et overskueligt sted, hvor alle kender alle, og som ikke er for stort. Respondenten selv synes, at en skole med 6-7 spor er alt, alt for stor for små børn at træde ind i og var derfor slet ikke i tvivl om at vælge noget andet med de store folkeskoler, der i dag er i Brøndby.

I en lidt bredere fortælling handler det også om hverdagskvaliteten som tilflyttet familie, hvor man i de første år i daginstitution fik rigtig mange venner og et godt lokalt netværk – både voksne og børn – så man nærmest var hjemme, når man stod af på stationen. Det er trygt, godt og rart at kende hinanden. Og i en lille institution kan de voksne let træde ind på kryds og tværs, for de kender børnene.

Brøndby Strand Skole gjorde det ellers så godt og engageret på informationsmøder i vuggestue og børnehave, og forældrekrædsen lovede hinanden at holde ved og starte sammen – trods alle skrev børnene op til privatskole for en sikkerheds skyld. Men da skolealderen nærmede sig, begyndte mange af dem at flytte fra byen – i rigtig høj grad på grund af skolen. Man taler meget tidligt om skolevalg i både daginstitution og over hækken og vil ikke rigtig risikere at lægge barn til Brøndby Strand Skole.

Respondenten oplever, at der på privatskolen – som blot opleves som en lille almindelig folkeskole – er klare rammer og tydelige forventninger. Der stilles også tydelige og eksplicite krav til forældrene. "Der er så meget ro og struktur." I skolegården er der rolig leg, ingen børn overladt til sig selv, ingenting der foregår i krogene – det er trygt. Det var en anden oplevelse, når respondenterne hyppigt lagde vejen forbi Brøndby Strand skole med barnevognen før skolestart.

Selvom der typisk kun er én lærer pr klasse, kører det rigtig godt. Der er mange nationaliteter på skolen – og måske omkring 50% etnisk danske børn i klassen og mange muslimske børn også.

Respondenten tror ikke rigtig på den politiske vilje til for alvor at gøre noget ved den lokale utryghed der er – og tror dermed heller ikke på skolen.

Respondenten føler sig enormt taknemmelig næsten hver dag over, at barnet går på en lille skole, hvor alle kender alle. "Der er bare så roligt. Der er roligt og der er småt. Og der er virkelig styr på det. Det er bare så tydeligt, at de voksne på skolen har et øje på hver finger, har overblik." Ting, der er planlagt, bliver til noget, og der er næsten aldrig noget, der bliver aflyst.

Hele følelsen af at det er en privatskole, har respondenterne det blandet med. Ambitionen er alene en god og tryk barndom. Respondenten kender børn, der går på Brøndby Strand Skole og synes, at det er voldsomme ting, de oplever. Fx at man mister sine sko, bliver slået osv. "Bare sådan nogle små ting, der kan gøre det utrygt."

På en privatskole kan de tillade sig at stille krav til forældrene, hvilket respondenterne sætter pris på. Til den indledende samtale fik de et værdikatalog i hånden, som de skulle hjem og læse – og fik at vide at hvis ikke man kunne leve med de værdier, der var, var det ikke det rette sted. "Det er en af de ting, der rammer folkeskolen. Folk tror, det er tag-selv-bord." Ved første forældremøde på privatskolen blev der stillet krav om, at forældrene meldte sig til at gøre en række ting i løbet af skoleåret. Så alle ved, at man har et andet ansvar og bakker op.

I vuggestue og børnehave er man meget optaget af skolesnakken. Man hører om skolerne fra folk på vejen eller nogle i institutionen, der har større børn. Da de første gang ventede barn, var det respondenterens egen nabo, der anbefalede at skrive barnet op til privatskole med det samme.

Respondenten har tænkt meget over ikke at være tæt på de andre børn i skolen, når man vælger en privatskole. Men Ådalen ligger ikke så meget længere væk, end når der skiftes til Dyringparken, så den bekymring forsvandt.

2.3 Respondent 616

Kort om respondenterne: Forælder til to børn, hvor den ene er flyttet til Gideon og den anden har gået på Brøndby Strand Skole hele vejen. Sidstnævnte barn deltog i en del af samtalen.

Kort fortalt: Familien startede oprindeligt på Brøndby Strand Skole, da de fik et rigtig godt indtryk af stedet og blev taget godt imod. Det ene barn fortsatte hele vejen på godt og ondt. Den anden flyttede de undervejs.

Det går ifølge respondenterne fornuftigt i indskolingen, hvor børnene leger på kryds og tværs, og børnene ikke tænker så meget på, hvem er hvem. Men omkring 4.-5. klasse sker der noget, hvor børnene bliver mere bevidst om identitet – og børnene fra "blokkene" begynder at se sig selv som ikke-danske og i stedet som fx tyrkiske eller kurdiske – og ser sig i modsætning til etniske danskere. De ser op til deres større brødre, som respondenterne også kender eksempler på har fået ansvaret for at opdrage deres yngre brødre overladt af forældrene. I hele den her identitetsdannelse ligger også, at de begynder at se ned på danskerne. De få etnisk danske børn kommer udenfor fællesskabet. Som etnisk dansk elev især i overbygningen får man tydeligt at vide, at man er andenrangs. Hvis man er sammen med klassekammerater et sted og møder deres venner, hilser de ikke på én, spørger hvorfor kammeraterne er sammen med "en dansker" osv. "Det sætter sig i én."

I overbygningen er der ifølge respondenterne nogle hårde elevklikere, som tyranniserer i frikvartererne. Undervisningen forstyrres meget, og der er ingen respekt for lærerne, især de mere flinke. Respondenterne barn er fx blevet passet op i skolegården og har fået knytnæveslag – og lærerne kan jo ikke nå at være over det hele. Man skal have hård hud som etnisk dansk elev på Brøndby Strand Skole, især i overbygningen. Respondenterne vil bestemt ikke anbefale etnisk danske elever at gå på skolen, for man får hårde oplevelser med sig.

Skal man have vendt situationen, peger respondenterne på, at det er stærkt nødvendigt at tage bladet fra munden overfor de ikke etnisk danske forældre omkring opdragelsen af deres børn. Det er ofte overladt til moderen (og måske til større brødre), som ikke har rollemodeller eller ved, hvad man skal gøre eller hvad der forventes.

Der er selvfølgelig også gode ting, men det andet fylder rigtig meget. Derfor har respondenterne flyttet sit yngste barn til en privatskole. På den ny skole er der også mange familier med anden etnisk baggrund, primært asiatisk. Her er forældrene meget ambitiøse med deres børns uddannelse.

Respondenterne foreslår at bruge forældremøder, hvor forældre er på skolen alligevel, til at lave workshops og en form for undervisning i at være en god skoleforælder. Det handler om noget så basalt som god opførelse. At man kommer i skole for at lære og ikke tyranniserer klassen, mindre klasser og flinke lærere. At gymnasiet og uddannelsesparathed starter med det. Og måske også få adresseret det med at vende sig mod dansk kultur og etniske danskere.

Respondenterne finder det paradoksalt, at alle børn fra skolen erklæres uddannelsesparate. Gennemsnittet ligger lavt – især for drengene formentlig – og en del af dem er rigtig forstyrrende i undervisningen. De kommer så videre på gymnasiet, hvor de forstyrrer, og en del dropper ud. Og hvad sker der så med dem? Man må adressere det overfor forældrene, at deres barn måske ikke er parat til gymnasiet, men nok skal helt andre veje – og det er sikkert svært i en forældrekultur, hvor gymnasiet er det eneste, der tæller. (Måske kan det være et håndtag at tage fat i ret tidligt, hvordan man understøtter sit barn i til slut at være reelt egnet til gymnasievejen).

Man skal have forældrene i tale og have dem til at tage ansvar for opdragelsen af deres børn og give dem redskaber – gerne tidligt. Mange af forældrene har nogle rigtig gode intentioner, men de har ingen forbilleder og får ingen hjælp. Så gentager det sig bare generation efter generation.